

הועדה לעניין בעלי חיים וטבע עירוני

ישיבה מס' 6 בנושא :

הצגת תכנית האב לטבע עירוני שגיבש מינהל ההנדסה

התקיימה יום ה' – 26/3/15, שעה 17:30

בחדר ההנהלה, בניין העירייה, קומה 12

השתתפו ה"ה : עו"ד ראובן לדיאנסקי-יו"ר הועדה, סטלה אבידן, שגיב לוי, דליה בארי, גיא מור, עידן עמית (החברה להגנת הטבע בת"א), דב רנדל, זהבה ארזואן, ענת בן, עפר רמתי. **עובדי עירייה :** גידו סגל וניר מעוז, היח' לתכנון אסטרטגי, מיכל נהרי – אגרונומית, אגף שפ"ע

עו"ד ראובן לדיאנסקי : פותח את הישיבה בנושא שעל סדר היום – **"תכנית אב לטבע עירוני שגיבש מינהל ההנדסה"**, מציג את גידו סגל מהיח' לתכנון אסטרטגי, אשר ייתן סקירה בפני הועדה.

מר גידו סגל : מציג את המצגת **המצורפת לפרוטוקול זה** ומציין שהתכנית מקודמת בשיתוף אגפים שונים בעירייה, אגף שפ"ע, הרשות לאיכות הסביבה והמחלקה לתכנון אסטרטגי. תכנית המתאר החדשה לתל-אביב מכירה בחשיבות שילובם של משאבי טבע בתכנון וניהול הסביבה העירונית המתחדשת במסגרת תכנית המתאר, ובדומה לתהליכים המתחשבים בערים מרכזיות רבות בעולם (לונדון, ברלין), שולבו משאבי טבע בתכנון העיר ופיתוחה. סקר טבע עירוני מקודם ע"י היח' לתכנון אסטרטגי בעירייה ונערך ע"י האקולוג ניר מעוז. מסד הנתונים שיתקבל יהווה בהמשך בסיס לעריכת תכנית אב בנושא ולמתן רקע מקצועי לצורך ניטור וחקירה. תוצאות הסקר יתפרסמו באתר העירייה. כמו כן אנו רוצים להכניס פרק על סוגי עצים שיש להכניס ברחובות ובכיכרות עם דגש על עצים מקומיים שגם יתרמו לתחזק את מערכת של טבע עירוני.

אגרונומית מיכל נהרי : מציינת שיחד עם חיים גבריאלי האגרונום העירוני הם עושים השנה עבודת שימור של עצים בגן יעקב ובפארק וולפסון.

עידן עמית : מבקש לדעת האם בודקים אם יש קינון ציפורים על העצים לפני כריתה.

אגרונומית מיכל נהרי משיבה : כורתים רק עצים מתים.

זהבה ארזואן : מבקשת לשלב בבתי הספר פעילויות בנושא טבע עירוני.

אגרונומית מיכל נהרי משיבה : כי בבתי הספר כבר נעשים פעילויות מול אנשי המקצוע.

עו"ד לדיאנסקי : מודה לגידו על הצגת המצגת שכוללת בתוכה את מרבית נכסי הטבע שיש לנו בעיר ת"א-יפו. משבח על עבודת הטיפול והשימור של אתרי הטבע בעיר אשר נעשית ע"י אגף שפע והרשות לאיכות הסביבה בשיתוף עמותות, פעילים ותושבים בעיר בשנים האחרונות. חשוב מאוד להמשיך ולטפח את אותם אתרים למענו ולמען הדורות הבאים וכן להגן עליהם מפני תכניות בינוי שעלולות לסכן את קיומם.

מודיע כי במהלך חודש מאי נקיים סיור של הועדה באתרי טבע עירוניים אשר נמצאים באיזור דרום העיר.

לפרוטוקול זה מצורפת מצגת ובה פירוט אתרי טבע עירוניים כפי שסומנו בסקר שנעשה על ידי העירייה

העתק : מר רון חולדאי - ראש העירייה
חברי הועדה לעניין בע"ח וטבע עירוני
מר מנחם לייבה - מנכ"ל העירייה
מר רובי זלוף - משנה למנכ"ל
מר שמוליק קצ'לניק - מנהל אגף שפ"ע
מר אדי רפסוב – מנהל הרשות לאיכות הסביבה
הגב' גלילה בן חורין – מזכירת המועצה



תכנית אב לטבע עירוני

הועדה לבעלי חיים וטבע עירוני

26.3.15

תכנית אב לטבע עירוני – ראשי פרקים

1. טבע עירוני בתל-אביב-יפו

2. סקר טבע עירוני

3. דרכי פעולה

תכנית אב לטבע עירוני – ראשי פרקים

1. טבע עירוני בתל-אביב-יפו

- "טבע עירוני" – הגדרה
- "טבע עירוני" – הניסיון העולמי
- מאפיינים פיזיים של תל-אביב-יפו (טופוגרפיה, אקלים, שטחים בנויים, שטחים פתוחים = קיימים ומתוכננים) = קיים בחלקו
- בתי גידול ומערכות אקולוגיות בעיר =



טבע עירוני

מוטי קפלן - עמיר בלבן

אתר או אזור בהם מתקיימת, או עשויה להתקיים, מערכת בעלת מאפיינים טבעיים, שהיא חלק (המשכי או מקוטע) מן המערכת הטבעית הכללית הרווחת באזור.





שירות תל אביב-יפו
מינהל הגנים
הירוקים לתכנון אסטריטורי

**מגוון ביולוגי לא מתמקד רק בחיות נדירות בסכנת הכחדה, אלה בטבע
שאנו חווים ופוגשים בכל יום - הדרור שבחצר ופרחי החרדל לצד הדרך.**



שמירה על המגוון הביולוגי מבטיחה את המשך קיומנו – ע"י אספקת מקורות מזון מגוונים, חמצן לנשימה ומוצרים כגון סיבים המכסים את גופנו.



המגע עם העולם הטבעי סביבנו משפר את איכות חיינו, מרגיע ומקנה כר התנסות רחב לכל הגילאים.



תשתיות טבע עירוני הן משאב זמין וזול למערכות החינוך , הנופש והפנאי – במרחק הליכה מהבית.



London's Natural Values

why an ecological approach to the design and management of greenspaces benefits us all

"The way in which we design and manage the green spaces of London will be critical to its good health in the future, and make it as much a place to live in as to work in. This guide illustrates how our networks of parks and other outdoor places can provide services over and beyond recreation. It means creating a green infrastructure which creates a better balance between the interests of people and those of the natural world of which they are part."

Sir Crispin Tickell GCMG KCVO.

Former Convenor of the Government Panel on Sustainable Development and Member of the Urban Regeneration Task Force, 1999



Introduction

This document is about the benefits that can be gained from adopting an ecological approach to the design and management of London's parks and greenspaces. This would deliver sustainable solutions to challenges such as:

- flood management
- reducing the adverse effects of microclimates
- sustainable resource use
- pollution control
- coping with climate change
- biodiversity conservation

Case studies show how it is possible to tackle these issues in practical ways that make a real difference. The document also dovetails with emerging government policies that address sustainable communities and quality of life.

Government policy and guidance set out in the Sustainable Communities Plan, Cleaner, Greener, Safer and PPG 17: Open Space, Sport and Recreation set out the advantages of a more purposeful network of greenspaces.

The Mayor's London Plan and his Biodiversity Strategy recognise the need to create links within and between greenspaces.

Across Europe, city authorities are becoming attuned to the benefits that parks and greenspaces provide collectively.

"Public greenspaces help conserve natural systems, including carbon, water and other natural cycles within the urban environment, supporting ecosystems and providing the context of living elements in both designed landscapes and conserved wildlife habitats within our urban settlements."

(Council of Europe Recommendation No R (86) 11: Recommendation on Urban Open Space)

London needs ecological solutions

London is likely to become more densely populated. There is also a widely held aspiration that London should become an exemplary, sustainable world city. For both to happen satisfactorily we will need to make use of the natural processes in an urban environment which can offer distinct, sustainable benefits. We should manage our network of greenspaces across the capital to this end by shaping greenspace design and management at all levels.

London is likely to suffer from some of the adverse impacts of climate change – notably higher summer temperatures and more intense periods of rainfall

throughout the year. To accommodate climate change, resilience must be designed into the city's infrastructure.

A green infrastructure, incorporating ecological principles that integrate nature into the design and management of greenspaces, offers potential solutions – solutions that harness natural processes to help solve wider environmental problems. Green infrastructure can provide a natural life support system – a network of protected land and water that supports wildlife and contributes to the health and quality of life of Londoners.

Making greenspaces work

London is a relatively green city, renowned for its parks and greenspaces. Currently these spaces are managed primarily for recreation and amenity. London has over 1500 recognised wildlife sites (Sites of Importance for Nature Conservation) which are themselves valuable green assets to the capital. They already provide many of the benefits relating to the environmental challenges mentioned earlier, but more work can be done. Together, wildlife sites and amenity greenspaces could form a network which offers even broader environmental benefits, like helping to alleviate high summer temperatures or prevent flooding.

English Nature and London Wildlife Trust believe that if the network of greenspaces is seen as a whole, these places can deliver a range of valuable,

necessary and relevant services – a part of the city, not apart from the city. In this green infrastructure, the more opportunities there are for wildlife, the greater the likelihood that the park or greenspace will provide other environmental benefits. This is because a diversity of wildlife requires sites with a variety of features and habitats (and, to a lesser degree, physical connections to other green places), characteristics which enhance the capability of natural processes.

The Natural Values approach envisages functional greenspaces enlivened by wildlife. Reed warblers babbling from reedbeds designed to cleanse waste-water; bumble bees foraging in flower-rich borders planted to resist summer drought; and dragonflies patrolling stormwater ponds created to protect homes from flooding.

Encourage natural processes

Green infrastructure, designed and managed to emulate natural processes, can provide services and deliver benefits which are greater than those provided through spaces managed as unconnected plots. This approach, that we call ecological function, requires an understanding of how habitats (natural and man-made) and species (native and exotic) interact and interrelate.

Recent initiatives aimed at naturalising the management of rivers and their floodplains in urban areas is perhaps the most readily understood model of this method (see case study on page 5), but the

principle can be applied to other aspects of the greenspace network. The benefits are varied and relate to moderating the impacts of heat, noise and air pollution; reducing the amount of resources that we use, such as water, and preventing soil and water pollution.

In the future London is likely to face continued development pressure and suffer adverse effects from climate change. An ecological approach to the design and management of the capital's green infrastructure is a positive step towards a sustainable city.

How design and management of greenspace can increase ecological function and deliver wider environmental benefits

Issue	Ecological design solution
Localised flooding Urbanisation and more frequent periods of intense rainfall result in a greater incidence of flash flooding from rivers, streams and overburdened drains.	Design and manage greenspaces that are part of a sustainable drainage system (SUDS) that uses ditches, ponds and porous surfaces to reduce the amount of water going direct into the piped drainage network. Green roofs, and diffuse greening of the urban environment through extensive planting, can make a big difference by intercepting the water between rain and drain.
Urban microclimates In urban areas summer temperatures can be up to 5°C higher relative to open countryside; conversely, in the winter months, the effects of driving wind and rain are exacerbated by being channelled between buildings.	Mosaics of green space, naturalistic planting, vegetated walls and green roofs can improve local microclimates by providing natural air conditioning that reduces temperatures. Well designed landscaping schemes can provide shade and shelter or a natural suppressant to the adverse impacts of wind-channelling. An accumulative increase in greenery throughout the urban environment should help to moderate some of the extremes.
Resource use Traditionally greenspaces have been intensively managed landscapes, requiring significant and costly inputs of water; nutrients, new planting herbicides and pesticides.	More self-sustaining landscapes can significantly reduce the need for artificial inputs and repeat plantings, reducing costs and pesticide use. New approaches have led to colourful, vibrant vegetation in urban spaces that are inexpensive and simple to manage, and are more sustainable than traditional planting types.
Pollution control The air and water in urban environments is more polluted because of contaminants from transport infrastructure and other sources.	Wetland vegetation, especially reedbeds, can be effective in filtering run-off from hard surfaces such as roads and car parks and in lessening the nutrient load in urban lakes that results in harmful algae growth. Trees and hedgerows can have a positive if small impact in filtering air and noise pollution.
Climate change Urban greenspaces are more likely to be adversely affected by severe weather or long-term climate change because they are relatively isolated sites and subject to heavy recreational use.	Design urban greenspaces that are drought-resistant or plant floodwater retention areas with vegetation that can cope with regular inundation. If the predicted impacts of climate change occur they will be cheaper to maintain and are more likely to retain their aesthetic value.
Biodiversity conservation Ill-considered intensification of urban environments means less space for wildlife. This is bad news both for people who receive numerous health and social benefits from contact with the wild, and for nature itself which is made up of interdependent species.	Developing a green infrastructure based on ecological principles can bring net gain for biodiversity. (This also makes it possible to fulfil legal obligations and aspirations set out in the London Biodiversity Action Plan and the Mayor's Biodiversity Strategy.) All of the above solutions contribute to enhance opportunities for London's wild plants and animals.

Localised flooding

Flood risk does not affect only properties in the flood plains of rivers; stormwater run-off from hard surfaces has increased markedly in recent years resulting in multiple local floods. A recently published report from the Association of British Insurers states that, without measures to mitigate risk, flood damage from localized sources could increase from £14.4 million to £68.4 in the growth areas (including Thames Gateway) identified in the Government's Sustainable Communities Plan. An approach to greenspace management which utilises the potential of the park network to provide an extensive and intricate urban flood-plain can make a significant impact on reducing sporadic, localised flooding.



CASE STUDY

River restoration relieves risk to town centre

Years of increasing urbanisation, and the now unacceptable practice of boxing-in rivers with concrete walls to prevent flooding, had forced the River Quaggy to run through straight, artificial, concrete channels. Effectively an open drain along many stretches, the river had few natural features, plants or wildlife. It can flow fast and dangerously after storms.

Two recent projects in parks along the River Quaggy in south-east London have taken the river out of its straitjacket, creating natural flood plains to reduce the risk of flooding to residential areas and businesses downstream (particularly at Lewisham town centre). The schemes at Chinbrook Meadows and Sutcliffe Park include removing the concrete channels, allowing the river sweeps and turns, recreating natural landforms by shaping different levels, native planting and creating wetland areas. In the process, the Quaggy has become fully integrated into these parks. No longer hidden or regarded as an eyesore, the river is a public asset and its newly re-instated meanders and shallows provide valuable habitat for wildlife.

Once featureless with little but amenity grassland, the parks still function as places to play, but now not only are they vastly more attractive, they also help with flood attenuation by storing water and releasing it slowly after rainfall. Richard Copas of the Environment Agency, the organisation behind the Sutcliffe Park improvements explains, "It's an excellent example of collaboration between water engineers, ecologists, landscape architects and local groups, and has achieved significant regeneration, incorporating multi-user objectives into greenspace. It's exceptional in a national context because of its scale (20 hectares) and because it was one of the most mundane utilitarian parks you could have imagined."

River restoration projects in London are far-sighted examples of creating and allowing natural processes to function through several interlinked greenspaces.

References:
 Association of British Insurers
www.abi.org.uk/housing

Quaggy Waterways Action Group
www.qwag.org.uk

Sustainable Urban Drainage Systems
www.citra.org.uk/suds/

✓ Report, Pay, Apply

A-Z

Shop

Basket

Events

Jobs

Media

Contact us

My City Login/Register

About the City

Who we are, what we do

Services

Local and national

Business

Local, national and global

Things to do

Culture, green spaces and leisure

Find it!



Things to do

Green spaces

Epping Forest

Wildlife and nature

- › Birds
- › Flora
- › Fungi
- › Invertebrates
- › Mammals
- › Reptiles and amphibians
- › Cattle Grazing in Epping Forest
- › Trees and Pollarding
- › Student and naturalist projects in Epping Forest
- › Lakes and Ponds

Wildlife and nature

Extra care should be taken when driving through Epping Forest as Fallow Deer are more likely to be moving around and appear less wary of traffic.



Managing the Forest

The Epping Forest management team has the task of maintaining the natural habitats developed over more than 1,000 years for use by people and their grazing animals. These traditional uses have created a diverse landscape that includes areas of historic wood-pasture, green lanes, ancient pollarded trees and grassy plains.

The Forest today

Epping Forest is still a wonderfully natural landscape, rich in wildlife and history. The forest is internationally renowned for its ancient pollarded trees - primarily oak, hawthorn and hornbeam. Such trees are many hundreds of years



Fallow deer in Epping Forest sanctuary



PARIS

MAIRIE DE PARIS



RECHERCHER

ENGLISH ESPAÑOL



LES + DEMANDÉS

>> TOUS LES SERVICES



Etat civil



Encombrants



Signal-ement



Garde d'enfants



Recrutement



Logement social



Facil Familiales



Tennis



Piscines



Musées



Bibliothèques



Agenda



Boutique



Parcs et jardins

PARIS ACTU

PARIS POLITIQUES

PARIS PRATIQUE

QUE FAIRE A PARIS ?

BLOGS

ASSOCIATIFS

PROFESSIONNELS

Paris Pratique > Paris au vert > Bois de Vincennes

Maison Paris Nature



A+

A-

A=

LES AUTRES DOCUMENTS

- Plan du bois de Vincennes
- Le bois de Vincennes en images
- Bois de Vincennes, présentation
- Découverte écologique du bois de Vincennes
- Circuits sportifs du bois de Vincennes
- Les lacs, les promenades en barque...
- Le bois de Vincennes en 15 étapes
- L'Ecole Du Breuil, arts et techniques du paysage
- Arboretum de l'Ecole Du Breuil
- Des chevaux pour l'entretien du bois de Vincennes
- Les promenades à poney
- Théâtre des Marionnettes
- Parc Floral de Paris
- Hippodrome de Vincennes
- Jardin d'Agronomie Tropicale
- La Maison du Parc et du Bois
- Ferme de Paris
- Réserves ornithologiques
- Charte d'aménagement du bois de Vincennes
- En savoir plus sur les arbres



PARIS CONNECT

Newsletters, alertes, messagerie : un nouveau lien avec votre ville

QUE FAIRE
À PARIS ?
QUEFAIRE.PARIS.FR

QUE FAIRE À PARIS ?

Le site loisirs et culture de Paris.fr



PARIS

LES + DEMANDÉS

>> TOUS LES SERVICES



MAIRIE DE PARIS



RECHERCHER

ENGLISH ESPAÑOL



PARIS ACTU

PARIS POLITIQUES

PARIS PRATIQUE

QUE FAIRE A PARIS ?

BLOGS

ASSOCIATIFS

PROFESSIONNELS

Paris Pratique > Paris au vert > Bois de Vincennes

Charte d'aménagement du bois de Vincennes



[08/04/2009] L'aménagement du bois de Vincennes a fait l'objet d'une charte élaborée par Paris en étroite concertation avec les collectivités concernées, et notamment les communes riveraines.



■ Les bases de l'aménagement durable du bois de Vincennes :

- * Conscientes de la valeur écologique et patrimoniale des bois de Boulogne et de Vincennes,
- * Connaissant leur importance pour la qualité de la vie des Parisiens et des Franciliens, et pour

rt/bois-de-vincennes/charte-d-amenagement-du-bois-de-vincennes/rub_6566_stand_8692_port_14913

LES AUTRES DOCUMENTS

- Plan du bois de Vincennes
- Le bois de Vincennes en images
- Bois de Vincennes, présentation
- Découverte écologique du bois de Vincennes
- Circuits sportifs du bois de Vincennes
- Les lacs, les promenades en barque...
- Le bois de Vincennes en 15 étapes
- Ecole Du Breuil, arts et techniques du paysage
- Arboretum de l'Ecole Du Breuil
- Les chevaux pour l'entretien du bois de Vincennes
- Les promenades à poney
- Théâtre des Marionnettes
- Parc Floral de Paris
- Hippodrome de Vincennes
- Jardin d'Agronomie Tropicale
- La Maison du Parc et du Bois
- Ferme de Paris
- Maison Paris Nature



PARIS CONNECT

Newsletters, alertes, messagerie : un nouveau lien avec votre ville

QUE FAIRE
À PARIS ?
QUEFAIRE.PARIS.FR

QUE FAIRE À PARIS ?

Le site loisirs et culture de

טבע עירוני בעולם - ברצלונה





עיריית תל אביב-יפו

מינהל תחשוק

הרשימה לבחון אמצעים

פריסת תשתיות טבע עירוני בעיר

אפיון ופרישת תשתיות טבע עירוני בתל-אביב-יפו



אפיון ופרישת תשתיות טבע עירוני בתל-אביב-יפו



אפיון ופרישת תשתיות טבע עירוני בתל-אביב-יפו



אפיון ופרישת תשתיות טבע עירוני בתל-אביב-יפו



אפיון ופרישת תשתיות טבע עירוני בתל-אביב-יפו



2. סקר טבע עירוני –

- מתודה
- פרוט הממצאים : כרטסות לאתרים, מפות ודו"ח מסכם
- סיכום הסקר : המכלולים והאתרים
- מדרוג האתרים : מתודה, טבלאות נותנים, מדרוג סופי



עיריית תל אביב-יפו

מזרחי תחשק

הרשימה לבחון אסטרטגי

סקר תשתיות טבע עירוני בעיר

סקר תשתיות טבע עירוני

מטרות העבודה

יצירת בסיס נתונים מפורט לצורך גיבושה של תכנית אב ומתן בסיס מקצועי לצורך ניטור וחקירה עתידיים

הגדרת אתרים לבחינה

- איסוף מידע קיים ולימוד מסמכי תכנון קיימים
- הגדרת אתרים טבעיים לבחינה - איתור אתרי הטבע העירוניים ומקומיים, בדגש על אתרים בעלי חשיבות בגלל יחוד, נדירות או אפיון הנוף המקומי.

אתרי טבע

ניתוח מצב קיים

- איסוף נתונים על המערכות האקולוגיות ואפיון האתרים - דגש על מינים של הצומח והחי הייחודיים והנדירים או המאפיינים בכל אתר, כולל אלו שהתקיימו בעבר.

- סקר צומח ובתי גידול, סקר זוחלים, סקר ציפורים, סקר יונקים

סקר תשתיות טבע עירוני

אתרי טבע

סיכום ומסקנות

- ניתוח הגורמים המאיימים על ערכים אלה.
- זיהוי הזדמנויות לשימור וטיפול הטבע העירוני.
- התייחסות לסביבתו הקרובה של המכלול והאתר, המשפיע עליו או מושפעת ממנו.
- התייחסות למצב הסטטוטורי, לרבות התייחסות לתכניות מתאר ארציות, מחוזיות ומקומיות.
- גיבוש המלצות לגבי הפעולות שיש לנקוט לשמירה וטיפול של ערכי הטבע העירוני בכל מכלול ואתר.
- הטמעת הסקר במערכת ה-GIS העירונית

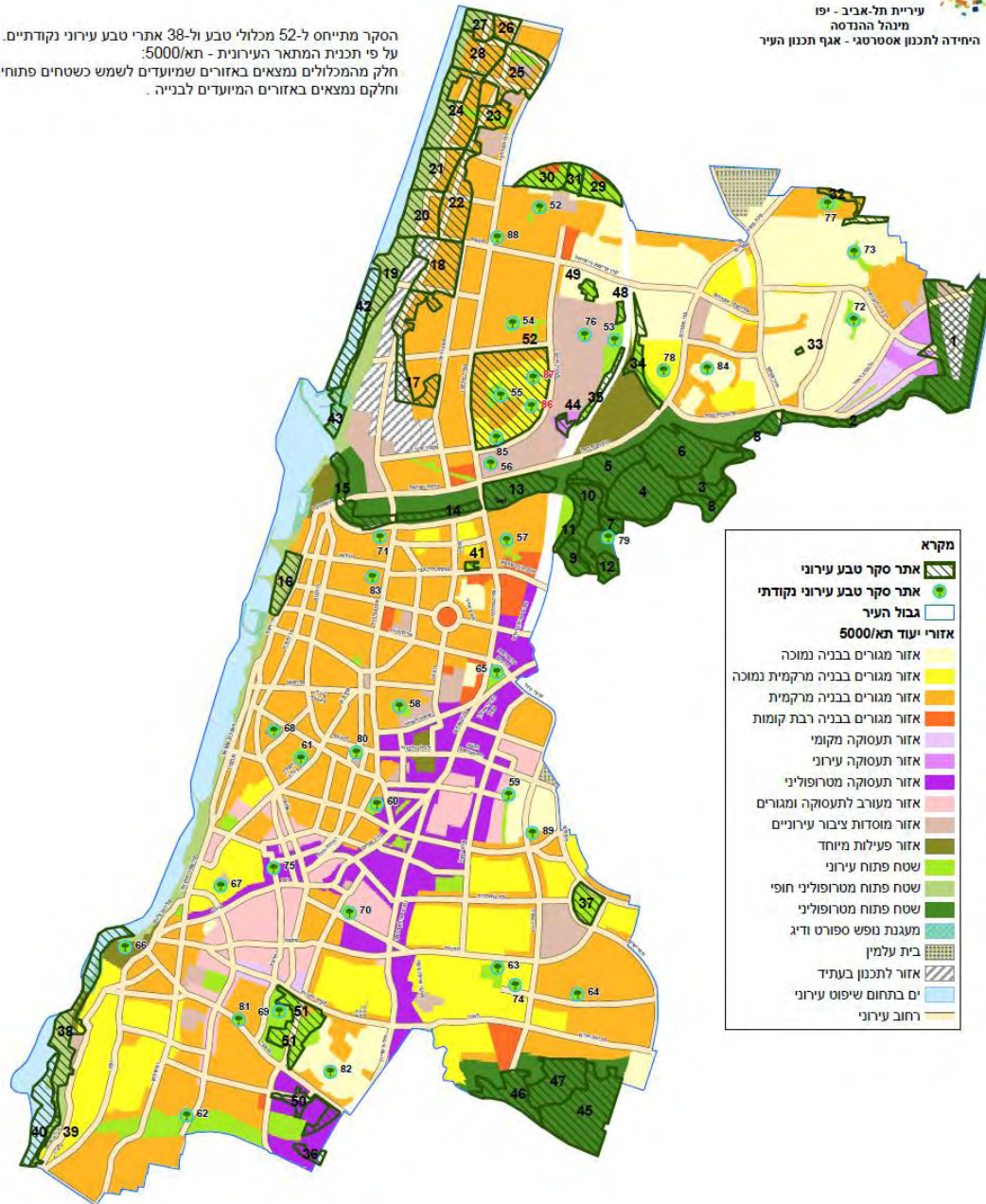
אתרים עירוניים מוצעים



סקר טבע עירוני 2012



הסקר מתייחס ל-52 מכלולי טבע ול-38 אתרי טבע עירוני נקודתיים.
על פי תכנית המתאר העירונית - תא/5000:
חלק מהמכלולים נמצאים באזורים שמיועדים לשמש כשטחים פתוחים
וחלקם נמצאים באזורים המיועדים לבנייה.



מקרא
אתר סקר טבע עירוני
אתר סקר טבע עירוני נקודתי
גבול העיר
אזורי יעוד תא/5000
אזור מגורים בבניה נמוכה
אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
אזור מגורים בבניה מרקמית
אזור מגורים בבניה רבת קומות
אזור תעסוקה מקומי
אזור תעסוקה עירוני
אזור תעסוקה מטרופוליני
אזור מעורב לתעסוקה ומגורים
אזור מוסדות ציבור עירוניים
אזור פעילות מיוחד
שטח פתוח עירוני
שטח פתוח מטרופוליני חופי
שטח פתוח מטרופוליני
מעגנת נופש ספורט ודיג
בית עלמין
אזור לתכנון בעתיד
ים בתחום שיפוט עירוני
רחוב עירוני

אתרים עירוניים
מוצעים על רקע
תשריט יעודי קרקע
של תכנית המתאר
ר/5000

רשימת אתרים עירוניים



תל אביב-יפו
TEL AVIV-YAFO

עיריית תל אביב-יפו
רשימת אתרים עירוניים

מס'	אתר	סוג	מס'	אתר	סוג
1	נחל הדרים	ערוץ וחקלאות	27	הצוק צפון	חולות, מצוק, חוף ים
2	פארק ירקון מזרח	נחל איתן	28	הצוק מנדרין	חולות, מצוק, חוף ים
3	פארק ירקון בור	שדה בור	29	אפקה מזרח	בור חמרה, ערוץ בור
4	פארק ירקון אגם	אגם מלאכותי	30	אפקה מערב	בור, חמרה
5	פארק ירקון חורשה צפונית	חורשת תמרים ואורן	31	אפקה מרכז	לח בור, קרקע כבדה, ערוץ
6	פארק ירקון מדשאה אגם	מדשאה	32	גן השיקמים	חמרה, בור, בריכה
7	מתחם שבע טחנות	לח	33	תל נוריה	כורכר
8	נחל ירקון מקטע האגם	נחל איתן	34	רפידים	בור, כורכר
9	חורשת ראש ציפור	חורשת איקליפטוס	35	מורדות האוניברסיטה	כורכר
10	ראש ציפור	חורשה, בור	36	בריכת חולון	שולית חורף, לח
11	נחל איילון	נחל איתן	37	פארק אידיט וולפסון	אגם צלאכותי, מגוון
12	גבעת נפוליאון	תל ארכיאולוגי	38	מדרון יפו	בור, כורכר, חוף
13	נחל ירקון מקטע בבלי	נחל איתן	39	גבעת עליה	בור, כורכר מגוון, חוף
14	נחל ירקון מקטע ספורטק	נחל איתן	40	ים גבעת עליה	סלעי חוף
15	נחל ירקון מקטע מערבי	נחל איתן	41	גן יד לבנים	כורכר מגוון
16	גן העצמאות	כורכר מגוון	42	ים תל ברוך	סלעי חוף
17	שדה דב דרום	חולות וחמרה	43	חוף רידינג	חולות, כורכר
18	שדה דב צפון	חולות מיוצבים	44	שיח מונס	כורכר
19	חוף תל ברוך	שרידי מצוק וחוף ים	45	פארק בגין מזרח	בור
20	רקית דרום	חולות מיוצבים למחצה	46	פארק בגין מערב	בור
21	תל רקית	חולות מיוצבים למחצה	47	פארק בגין אגם	בור, מגוון
22	רקית מזרח	חולות מיוצבים	48	חורשת בון	איקליפטוס, כורכר
23	בריכת לוינסקי דרום	לח, בור	49	גן קרטור	מגוון, כורכר
24	הצוק דרום	חולות, מצוק, חוף ים	50	תל גיבורים	לח, כורכר
25	בריכת לוינסקי צפון	לח, בור	51	פארק החורשות	בור, מגוון
26	קאנטרי קלאב גלילות	חולות, כורכר			

בור

לח

חמרה

חולות וכורכר

מגוון

ים

אתרים נקודתיים



<http://www.flickr.com/photos/33403047@N00/4323554265/>

כרטסת לדוגמא: תל גיבורים

סקר טבע עירוני – תל אביב

אתר 50
תל גיבורים

מכלול: רכס כורכר, בתי גידול לחים, בור

תאריך סקירה: 27.7.12, 24.6.12, 15.6.12

גודל מקורב של השטח: 90 דונם

שם הסוקר: ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 178740/660780

רחוב/גבול: דרך בן צבי מצפון, נתיבי איילון מדרום. בסמוך למגרש האימונים של מכבי תל אביב וגובל בבית הקברות המוסלמי.

רובע: 7 - יפו

תאור כללי: שטחים פתוחים שנותרו כלואים בין מתקנים ותשתיות. מחשוף כורכר מרשים של קיר בגובה של כ-8 מטרים ובתי גידול לחים לצידם רמת הפרות גבוהה ביותר הכוללת בעיקר ערימות פסולת בניין. שטח לא מתוחזק בדרום העיר בעל ערכי טבע ופוטנציאל רב.

מאפייני השטח

אקולוגיה	
בתי גידול	כורכר, קיר/מצוק כורכר, מגוון, ערוץ לח, בריכות מים, חורש שיטה כחלחלה, צמחיית בור.
תצורות צומח	שיחייה, בתה עשבונית, צומח לח, צומח מעזבות, חורשת שיטה כחלחלה.
חברות צומח	אגמון ימי – לחץ אזמלני ינבוט השדה – הגה מצוי קנה מצוי שיבולת שועל נפוצה – חרדל השדה
כיסוי צומח (%)	על גבי מחשופים וקירות כורכר 5% - 10% . באזורי בור ומעזבות כיסוי גבוהה 40% - 80%
צומח ייחודי	צמחיית בתי גידול לחים הכוללת מין אדום – עטיינית מגבבת.
בעלי חיים	דו-חיים ציפורי שיר וזוחלים
חי ייחודי	מיני דו חיים וזוחלים בסיכון:טריטון פסים, אלינית מצויה, קרפדה ירוקה, חפרית מצויה ?, שנונית השפלה. מגוון ציפורים יציבות ביניהן חוגלת סלעים.
אתרים חשובים	מחשוף כורכר, ערוץ נחל, בריכות מים (רב שנתית) .
חשיבות ברצף-חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – האתר נמצא בלב אזור בנוי קיים בצמוד לנתיבי איילון. החשיבות היא לרצף בתי הגידול הלחים הנשענים על מעבירי המים מתחת לנתיבי איילון ומקושרים לבריכת חולון ואזור מקווה ישראל. רצף השטחים עצמם מקוטע ובלתי עברי כיום



עיריית תל אביב-יפו
מחלקת תכנון
החידה לתכנון אסטרטגי



תרשים התמצאות



קיר כורכר חצוב



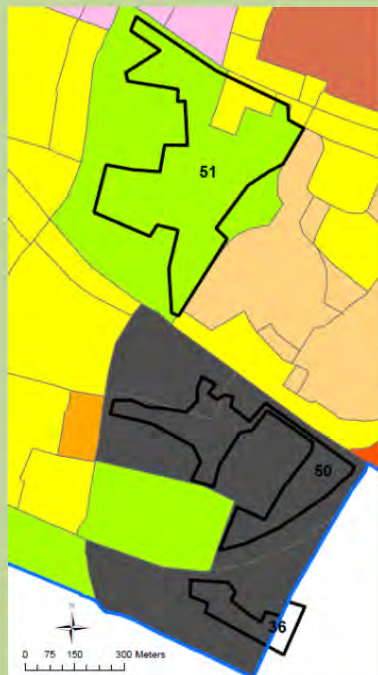
ערוץ לח במזרח השטח



בריכת מים בכניסה למעביר מתחת לנתיבי איילון.

מינים פולשים	רמת נגיעות גבוהה, ריכוזי צמחייה פולשת בעיקר: קיקיון מצוי, שיטה כחלחלה, פרקינסוניה שיכנית, כנפון זהוב, דטורה, ויתניה משכרת.
רמת השתמרות השטח	נמוכה בינונית – מרבית השטח מופר ונגוע בצמחים פולשים וצמחיית מעוזבות. ערוץ הנחל נמצא תחת איום מתמיד בשל פעולות חפירה ופינוי צמחייה לאורך הגדה.
פיזי	
קרקע	חול, חמרה, כורכר
מורפולוגיה	גבעה, שיפועים מתונים, ערוץ נחל, בור חציבה
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	גבוהה – קיר חצוב, מחשוף סלע, פסגת גבעה, שטח מגונן, בור חציבה, ערוץ נחל, צמחיית בור
חזות כללית	בור מופר – מראה שטח נטוש ופגוע בו מתקיימת רמת הפרות גבוהה. ריכוזים של פסולת בנין, קרקע חפורה וחשופה. מראה כללי של הזנחה לצד אלמנטים מעניינים באופן נקודתי.
תשתיות קולטות קהל	אין
סביבה	
מפגעים והפרות	פסולת בנין, דרכי עפר, מערומי עפר, חפירה ופגיעה בקרקע.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	בינונית- גבוהה
נגישות	לא מוסדרת.
ארכיאולוגיה	לא בתחום אתר מוכרז
שימושים	בור, חורשה נטועה.
ייעודי קרקע עיקריים תכנית מתאר ארצית: תמ"א 35 – מרקם עירוני. תכנית מתאר מחוזית: אזור עירוני בדגש מגורים. תכנית מתאר עירונית: אזור תעסוקה מטרופוליני	
מסקנות והמלצות	
חשיבות האתר:	
- אתר בעל פוטנציאל בו מתקיים מגוון בתי גידול זה לצד זה. - חלק ממערך המסדרונות האקולוגיים של בתי הגידול הלחים במרחב בהם קיימת פעילות של מינים בסכנת הכחדה.	
שמירה וטיפול של ערכי טבע קיימים:	
- מניעת פגיעה בערוץ הנחל - הזרמת מים אל הערות - בדיקת איכויות המים בערוץ - פינוי פסולת בניין ומערומי עפר	

ייעודי קרקע תא/5000



מקרא

גבול העיר
אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופולי
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת מפש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופולי
- שטח פתוח מטרופולי חופי
- שטח פתוח עירוני

- סילוק צמחייה פולשנית
- שימור ערוץ הנחל ובור החציבה במסגרת הפיתוח העתידי.

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- שיקום אזורים מופרים ופגועים באמצעות כיסוי חולי ויצירת מסלעות
- הגדלת מגוון הצומח באמצעות שתילת מינים אופייניים לבית הגידול הכורכרי ובכלל מינים אדומים, נדירים ומגוון גיאופיטים.
- יצירת אתרי קינון לעופות – קופסאות קינון לציפורי שיר, חורי קינון המחשוףי סלע לשלדגים ושרקרקים.
- יצרית בריכת חורף למרגלות מצוק הכורכר וקישורה לאזור הנחל
- נטיעת עצים מקומיים במרחב ויצרת בית גידול של חורש.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטאטוס
חומעה יפה	
גזר קיפח	
חסת המצפן	
הגה מצוי	
קייצת ב.מ.	
שיבולת שועל נפוצה	
קיקיון מצוי	פולש
פרקינסוניה שיכנית	פולש
גדילן מצוי	
עבדקן מצוי	
חרדל השדה	
צלבית עשבונית	
מרקולית מצויה	
ינבוט השדה	
לשישית הצבעים	
שיטה כחלחלה	פולש
גומא הפקעים	
אשבל משובל	
לחך אזמלני	
חפורית קטנה	
ארכובית שבטבטית	
בקה שעירה	
חרצית עטורה	
שברק דביק	
דרדר קרומי	
כנפון זהוב	פולש
דטורה זקופת פרי	פולש
קורטום דק	
עולש מצוי	
כלינית מצויה	



עטינית מגובבת

חלמית דולה
לכיד הנחלים
אגמון ימי
בצעוני מצוי
עטינית מגבבת
אדום, אנדמי
ירוקת החמור
עטינית קצרה
אגמונית הכדורים
בוצין מפרץ
שלח ספרדי
רגלת הגינה
אמיר קוצני
חוח עקוד
עקץ עקרב אירופי
שלמון יפואי
ויתניה משכרת
פולש
סוף מצוי
אספרג ארך עלים
לענה חד זרעית
קנה מצוי
וושניגטוניה
פולש

מידע נוסף

שם המין	סטאטוס	מקור
נורית המים		2
אטד רב פרחים	על סף הכחדה	5
דוגנן ירושלמי	אדום	5
ארכובית צמירה	אדום	5
לשישית מקומטת	אדום	5
מייש דרומי	נדיר	5
אספסת איטלקית	אדום	5
שיכרון לבן	נדיר	5
מרסיה זעירה	אדום	5
דוחנן קיפח	אדום	5
אגרוסטמת השדות	אדום	5
קיטה סוככנית	אדום	5
תודרה מזרחית	נדיר	5
גלית גדולה	על סף הכחדה	5
קוטנדריה חופית	אדום	5



אגמון הכדורים

עופות

LC	אנפית בקר
NT	חוגלת סלעים
NT	כרוון מצוי
LC	סיקסק
מין מבוי	יונת בית
LC	תור צווארון
NT	תור מצוי
מין פולש	צוצלת
NT	דוכיפת
NT	שלדג לבן-חזה
מין פולש	דררה מצויה
מין פולש	דררה אפורת-לחי
LC	נקר סורי
LC	סנונית מערות
LC	בולבול צהוב-שן
LC	שחרור
LC	פשוש
LC	ירגזי מצוי
LC	צופית בוהקת
LC	עורבני שחור-כיפה
LC	קאק
LC	עורב אפור
מין פולש	מאינה מצויה
LC	דרור הבית
NT	חוחית
LC	ירקון
LC	בז מצוי

יונקים

שם המין	סטטוס	סבירות להימצאות
חולדה מצויה	LC	גבוהה
נמיה	LC	גבוהה
עטלפון לבן שוליים	NT	גבוהה
שועל מצוי	LC	נמוכה
חולד	LC	נצפה
חדף זעיר	NT	בינונית
חדף לבן שיניים	NT	בינונית
עכבר מצוי	LC	גבוהה
אשף מצוי	NT	גבוהה
עטלף פירות	LC	גבוהה
נברן שדות	LC	בינונית
קיפוד מצוי	LC	בינונית



אילנית מצוייה

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לזנחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	גבוה
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	גבוה
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמצא
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	נמצא
שממית עצים	LC - לא בסיכון	בינוני
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושיית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושיית נחושינית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושיית חולות	NT - בסיכון נמוך	נמוך
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלון טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	בינוני
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	בינוני
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

אתרים נקודתיים

- ערוץ נחל – ערוץ העובר לאורך נתיבי איילון ומתחבר לשטחים מדרום וממזרח
- קיר כורכר – קיר גבוה שנוצר כתוצאה מחציבה
- בור חציבה – בור עמוק של מחצבת כורכר
- בריכת מים – בריכה קטנה המחזיקה מים לאורך זמן בכניסה למעבירי המים תחת נתיבי איילון

מידע נוסף

שם המין	סטטוס	מקור תצפית
קרפדה ירוקה	VU	1
אילנית מצויה	VU	1
טריטון פסים	CR	1
חפרית מצויה	CR	1

תרשים בתי גידול וערכי טבע



פרסום לציבור שלב א:

דיווח על הכנת

הסקר ופניה לקבלת

דיווחים מהציבור

לגבי צפייה במופעי

טבע עירוני:

– באתר האינטרנט

העירוני

– בפייסבוק העירוני

– בפורטל העירוני:

כנושא במיקוד

ובניוזלטר של מינהל

ההנדסה

–ניוזלטר + פייסבוק

של החלה"ט

אתר עיריית תל-אביב-יפו

חפש Google Custom Search AX AX | English العربية

על העיר על העיריה יחידות העיריה

להיות חושב לעבוד ולעשות עסקים לבלות שירותים בקליק

הבלוג של רון חולדאי

מקיים שכונה חדשה בתל-אביב! לאור מצוקת הדיור הקיימת בעיר ולאור ההבנה כי דרום העיר נהפך למרכז החדש. שמח לבשר לכם שהעיריה המקומית תל-אביב-יפו אישרה...

מבזקים

28/10/2012 < העירייה תעריף לחורף 2012-13

22/10/2012 < אנף ריש עסקים - שינויים בשעות הפעילות

לכל החדשות >>

תמונות השבוע

שירותים בקליק

מה ברצונך לעשות היום?

חפש בחר מהרשמה

גוגל בחר מהרשמה

חפש

מה קורה?

הצטרפו לניוזלטר של עיריית תל-אביב-יפו הצטרפו עכשיו

תחת ציבורית למפתחי אפליקציות < טוק טוק סק < השר מיכאל איתן וראש עיריית... להמשיך < מרכז הורים וילדים < מרכז הורים וילדים "גפן" ב"פ ח... להמשיך < סקר "טבע עירוני" < סבע עירוני וקיימות בתל-אביב-יפו... להמשיך < תחנת תרנגול פינו בבין העיריה < במסגרת שבוע תרגיל לאומי "ג... להמשיך < סרטון תרנגול פינו בבין העיריה < במסגרת שבוע תרגיל לאומי "ג... להמשיך < סרטון תרנגול פינו בבין העיריה < במסגרת שבוע תרגיל לאומי "ג... להמשיך <

מי מכיר? טבע בעיר: טבע עירוני וקיימות בתל-אביב-יפו



העיר, שהיא אולי היצירה האנושית המובהקת מכל, התכנסה והסתגרה בתוכה והרחיקה עצמה מן הטבע. התפיסה המקובלת כיום היא שטבע מקומו מחוץ לעיר. בערים רבות בישראל, ובכללן תל אביב-יפו, מצויים שרידי מערכות טבעיות בלב העיר ובשוליה. לשימורן ולטיפולן חשיבות רבה, הן מטעמי שמירת טבע, אך בעיקר בכדי לקרב ולהנגיש את ערכי הטבע אל הציבור בעיר.

מהו טבע עירוני?

טבע עירוני הוא אתר או אזור בהם מתקיימת, או עשויה להתקיים מערכת בעלת מאפיינים טבעיים, שהיא חלק (המשכי או מקוטע) מן המערכת הטבעית הכללית הרווחת באזור.

אתר טבע עירוני מבטיח את היווצרותו של עושר אקולוגי, על ידי השילוב בין הצמחייה הטבעית האופיינית לאזור ובעלי החיים אשר גדלים בזכות סוג זה של צמחייה וסביבה. כל אתר טבע עירוני, בין אם הוא מצוי ליד גדת נחל העובר בתחומי העיר ובין אם בחורשה קטנה בגינה ציבורית, טומן בחובו עושר נושאים שיכולים לשמש לחוויה ולימוד לרווחת תושבי העיר.

טבע עירוני בתל-אביב-יפו

תל-אביב-יפו נתברכה במגוון משאבי טבע המאפשרים לתושבים ולמבקרים ליהנות מהקרבה לטבע גם באזורים הסואנים ביותר. הנחלים הגדולים ירקון ואילון, חוף הים והשטחים הפתוחים הגדולים הסמוכים למרקם העירוני נושאים עימם מגוון של ערכי טבע, תצורות נוף, צומח ובעלי חיים. מעבר לכך קיימים מספר אתרים עירוניים בליבה של העיר המקיימים מערכות טבעיות, אם כי בקנה מידה קטן יותר.

עיריית תל-אביב-יפו פועלת בשנים האחרונות לשימור ועידוד טבע עירוני וקיימות הן בתהליך התכנון של גנים ושטחים ירוקים חדשים והן בשטחים קיימים ובסיוע לפעילות קהילתית בנושא.

👉 טבע עירוני במרחב הציבורי - מצגת ותמונות

ציפורים בגנים העירוניים



נוכחות ציפורים בגן מקרבת את החי בעיר הסואנת אל הטבע העירוני אותו 'צרו בני האדם'.

סקר טבע עירוני בתל-אביב-יפו



תכנית המתאר החדשה לתל-אביב-יפו מכירה בחשיבות שילובם של משאבי טבע בתכנון וניהול הסביבה העירונית המתחדשת. במסגרת תכנית המתאר, ובדומה לתהליכים המתרחשים בערים מרכזיות רבות בעולם (לונדון, ברלין), שולבו משאבי טבע בתכנון העיר ופיתוחה.

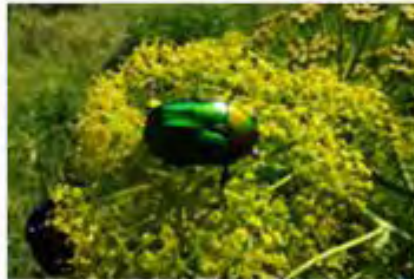
בימים אלו נערך סקר טבע עירוני בעיר. הסקר מקודם ע"י היחידה לתכנון אסטרטגי בעירייה ונערך ע"י האקולוג ניר מעוז. מסד הנתונים שיתקבל יהווה בהמשך בסיס לעריכת תכנית אב בנושא ולמתן רקע מקצועי לצורך ניטור וחקירה.

תוצאות הסקר יתפרסמו באתר זה.

תמונות טבע עירוני ברחבי העיר



זנב סנונית נאה



נחושתית



פרגה צהובה



תריסית שעירה



מריון מצוי



נורית ארסית



דורבנית סגולה



צב יבשה מצוי

◀ אזורי טבע עירוני בתל-אביב-יפו - מיון וסיווג

◀ מפת אתרים ומכלולים של טבע עירוני
בתוכנית המתאר העירונית

דיווח על ערכי ואתרי טבע בעיר תל אביב - יפו

שם עורך התצפית ותחום עיסוק: אופירה יוחנן – וולק, סטודנטית להוראת מדעים

תאריך התצפית	סוג תצפית ¹	שם המין הנצפה	כמות(הערכה)	בית גידול ²	מיקום ³
<u>החל ממאי 2012</u>	<u>בעל חיים</u>	<u>ינשוף עצים</u>	<u>4</u>	<u>חורשה</u>	<u>בן חיל 1 נווה צה"ל</u>

הערות כלליות:

¹ צמח, בעל חיים, אתר פריחה, אתר קינון, אתר פעילות בעלי חיים, אחר, ניתן לבחור יותר מאחד.

² חוף הים, מצוק, שדה בור, מבנה, עץ, שטח מופר, חורשה, גן, שדרה, אחר.

³ נ.צ, שם רחוב, מספר בית, אתר עירוני, אחר, ניתן לבחור יותר מאחד.

פרסום לציבור

שלב ב'

דיווח על תוצאות הסקר:

פרסום של מפת

אתרי הסקר ושל

כרטיסיות הסקר

באתר האינטרנט

העירוני ובמערכת

המפות העירונית

(GIS).

פנייה לקבלת משוב

מהציבור.

אתר עיריית תל-אביב-יפו

חפש Google Custom Search AX AX | English العربية

על העיר על העיריה יחידות העיריה

להיות חושב לעבוד ולעשות עסקים לבלות שירותים בקליק

הבלוג של רון חולדאי

מקיים שכונה חדשה בתל-אביב! לאור מצוקת הדיור הקיימת בעיר ולאור ההבנה כי דרום העיר נהפך למרכז החדש. שמח לבשר לכם שהעירייה המקומית תל-אביב-יפו אישרה...

מבזקים

28/10/2012 < העירייה תל-אביב-יפו לחורף 2012-13

22/10/2012 < אנף ריש עסקים - שינויים בשעות הפעילות

לכל החדשות <<

תמונות השבוע

עקב אחרים באינסטגרם @Tel_Aviv @esamorai

שירותים בקליק

מה ברצונך לעשות היום?

חפש בחר מהרשמה

גיו בחר מהרשמה

חפש

מה קורה?

הצטרפו לניוזלטר של עיריית תל-אביב-יפו הצטרפו עכשיו

תחת ציבורית למפתחי אפליקציות < טוק טוק סק < השר מיכאל איתן וראש עיריית ... להמשך < מרכז הורים וילדים < מרכז הורים וילדים "גפן" ביש ח... להמשך < סקר "טבע עירוני" < סבע עירוני וקיימות בתל-אביב-יפו ... להמשך <

שיטת דירוג האתרים

- בוצעה הערכת ערכיות יחסית על פי מדד איכותי של שבעה קריטריונים
- לכל קריטריון משקל שונה (בהתאם לחשיבות).
- עבור כל קריטריון בוצעה הערכה במדרג של $1 - 5$ (ערך גבוהה = ערכיות גבוהה).
- סה"כ הציונים שוקללו לכדי ציון מתאם שערכו המקסימאלי 100.

הנחות ומגבלות

- לא בוצעה התאמה למשתנים משפיעים כגון: גודל האתר, מאמץ הדיגום – זמינות נתונים.
- שימוש בנתונים אותם ניתן לייחס לאתר מסוים – קיים פער באתרים מסוימים
- הבחירה ב- 7 קריטריונים הנה בחירה מצומצמת.
- פקטור – עבור אתרים מסוימים קיימת התרשמות ומידע ממקורות שונים מהם ניתן להסיק כי ערכיותו של האתר בקריטריונים מסוימים גבוהה מזו שנצפתה בפועל לפיכך נוסף לציון פקטור שבא לפצות על הפער שנמצא. אתרים אלו מסומנים ב- *.

הנחות ומגבלות (2)

- בתי הגידול הימיים – חוף עליה וחוף תל ברוך קיבלו את הציון המקסימאלי בכל המדדים זאת מתוך הנחה שלמכלולים אלו קיימת חשיבות עליונה והם בלתי תלויים במכלולים היבשתיים גם מבחינה המגוון הביולוגי וגם מבחינת המצב היסטוטורי ואופן הפיתוח העתידי.
- בעבודה שולבו הערות של החברה להגנת הטבע ביחס לשיטת העבודה ולערכיותם של חלק מן האתרים.

קריטריונים

- **בתי גידול טבעיים (15%) – הימצאותם של:**
 - בתי גידול בלתי מופרים
 - יחידות צומח טבעיות טיפוסיות ואלמנטים פיזיים אופייניים.
 - בתי הגידול הטבעיים היבשתיים הנם:
 - בתות וגריגות של כורכר, חימר וחול
 - בתות של אזורי חולות
 - צומח קרקעות כבדות ומישורי סחף.
 - בתי גידול הטבעיים הלחים:
 - נחל אכזב
 - נחל איתן
 - שלולית חורף
 - בריכת חורף
 - תעלת ניקוז.

קריטריונים (2)

- **רמת שימור (5%)** – מצב השטח ביחס לאינטנסיביות הפיתוח ובכלל זה בינוי, גינון, מתקני נופש ופנאי והפרות שונות שהובילו לפגיעה בשטח.
- **ייחודיות בית הגידול (25%)** –
 - הערכת מידת חשיבותו ונדירותם של בתי הגידול באתר ברמה העירונית וברמה הארצית.
 - חשיבותו של האתר למין או קבוצת מינים מסויימת כגון: דו – חיים, קינון עופות וכד'.

קריטריונים (3)

עושר צמחים (10%-)

מספר מיני הצמחים שתועדו. ציון משוקלל ניתן על פי המפתח הבא:

קבוצת מדרג (מספר מינים)	ניקוד
1-29	1
59 - 30	2
89 - 60	3
119 - 90	4
150 – 120	5

קריטריונים (4)

עושר בע"ח (15%)

מספר מיני בעלי החיים שנצפו. ציון משוקלל ניתן על פי המפתח הבא:

קבוצת מדרג (מספר מינים)	ניקוד
1-19	1
39 - 20	2
59 - 40	3
79 - 60	4
100 – 80	5

קריטריונים (5)

מינים ייחודיים (20%)

מספר מיני הצמחים ובעלי החיים בעלי חשיבות אקולוגית: אדומים, נדירים, מוגנים, אנדמים.

קבוצת מדרג (מספר מינים)	ניקוד
7 - 0	1
15 - 8	2
23 - 16	3
31 - 24	4
42 - 32	5

קריטריונים (6)

קישוריות (10%)

בחינת מיקומו היחסי של האתר במרחב וחשיבותו לשמירת רצפים ירוקים ופתוחים.
סמיכותו של האתר לאתרים אחרים ופוטנציאל הקישור ביניהם.

קביעת סדרי עדיפויות לשימור,

טיפול ושיחזור אתרי טבע עירוני

מספר אתר	פקטור	שם אתר	בית גידול ראשי	רמת שימור 5%	בתי גידול טבעיים 15%	עושר צמחים 10%	עושר בע"ח 15%	מינים ייחודיים 20%	קישוריות 10%	יחודיות בית הגידול 25%	סוג מכלול	ערכיות משוקללת
40		ים גבעת עליה	טבלאות גידוד	5	15	10	15	20	10	25	טבעי פתוח	100
42		ים תל ברוך	טבלאות גידוד	5	15	10	15	20	10	25	טבעי פתוח	100
36	*	בריכת חולון	שלולית חורף, לח	4	15	6	15	16	8	25	טבעי פתוח	89
22		רקית מזרח	חולות מיוצבים	5	15	8	9	16	10	25	טבעי פתוח	88
20		רקית דרום	חולות מיוצבים למחצה	5	15	6	9	16	10	25	טבעי פתוח	86
21		תל רקית	חולות מיוצבים למחצה	5	15	6	9	16	10	25	טבעי פתוח	86
2		פארק ירקון מזרח	נחל איתן	4	12	2	12	20	10	25	ירוק פתוח	85
1		נחל פרדסים	ערוץ חולי, חמרה, חקלאות	3	9	10	15	12	10	25	ירוק פתוח	84
7	*	מתחם שבע טחנות	לח	4	9	4	12	20	10	25	ירוק פתוח	84
8		נחל ירקון מקטע האגם	נחל איתן	3	9	10	15	16	10	20	ירוק פתוח	83
12	*	גבעת נפוליאון	כורכר, תל ארכיאולוגי	4	12	6	15	12	8	25	טבעי פתוח *	82
18		שדה דב צפון	חולות מיוצבים	5	12	6	12	12	8	25	טבעי פתוח	80
25	*	בריכת לוינסקי צפון	לח, בור	4	12	6	9	16	8	25	ירוק פתוח	80
45		פארק בגין מזרח	בור	5	9	6	15	12	10	20	ירוק פתוח	77
46		פארק בגין מערב	בור	5	9	6	15	12	10	20	ירוק פתוח	77
43	*	חוף רידינג	חולות, כורכר	3	9	6	12	16	10	20	ירוק פתוח	76
23		בריכת לוינסקי דרום	לח, בור	3	12	6	9	12	8	25	ירוק פתוח	75
32		חורשת אבנר צהלה	חמרה, בור, בריכה	4	9	8	9	12	8	25	ירוק פתוח	75
44	*	שיח מוניס	כורכר	5	15	6	9	8	4	25	טבעי פתוח	72
9	*	חורשת ראש ציפור	חורשת איקליפטוס	3	6	2	12	16	8	25	ירוק פתוח	72
13		נחל ירקון מקטע בבלי	נחל איתן	3	9	4	9	16	10	20	ירוק פתוח	71
26		קאנטרי קלאב גלילות	לח, בור	4	12	4	9	12	10	20	טבעי פתוח	71
24	*	הצוק דרום	חולות, מצוק, חוף ים	3	9	4	9	16	8	20	ירוק פתוח	69
15		נחל ירקון מקטע מערבי	נחל איתן	3	9	4	9	8	10	25	ירוק פתוח	68

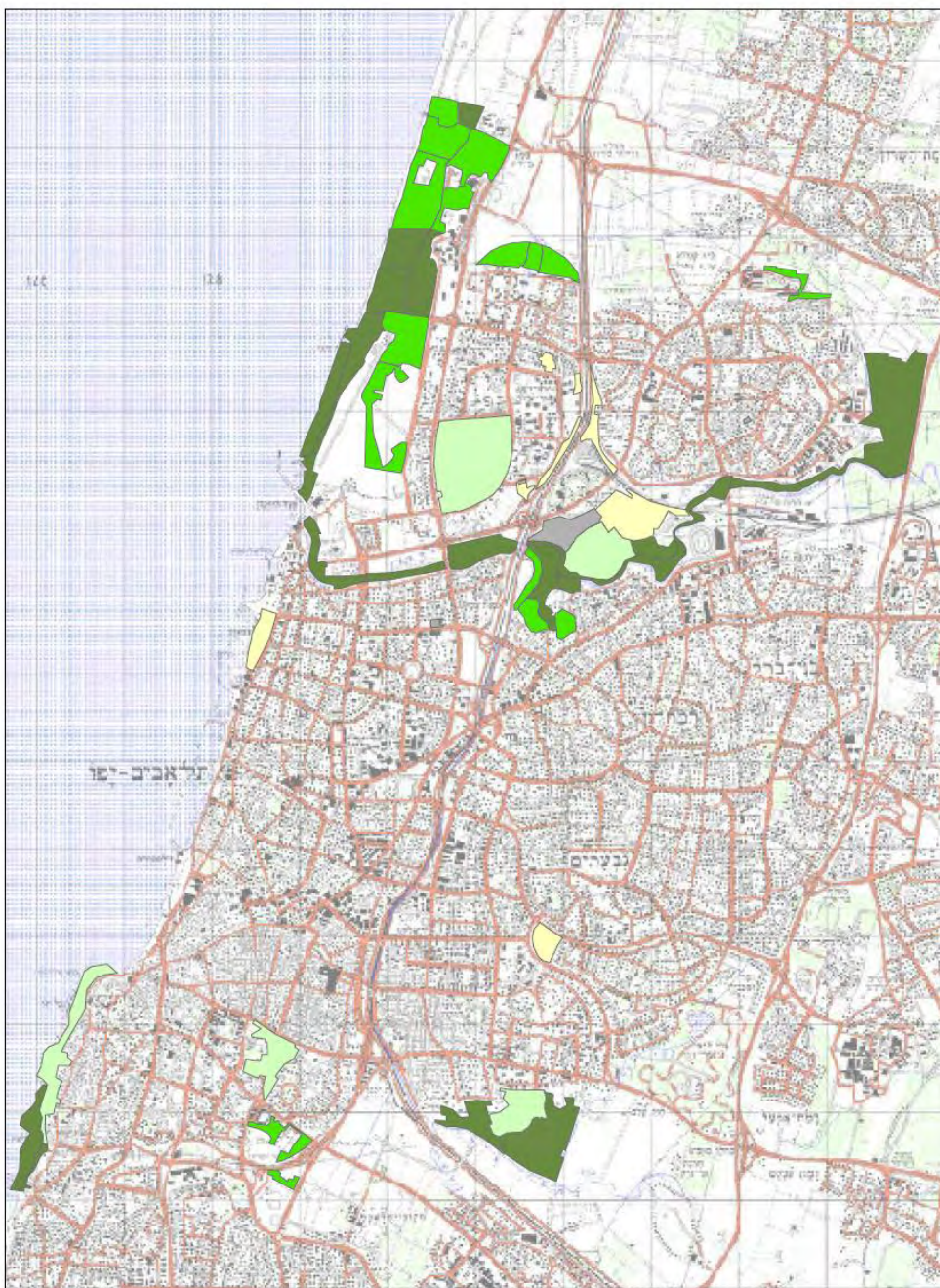
קביעת סדרי עדיפויות לשימור,

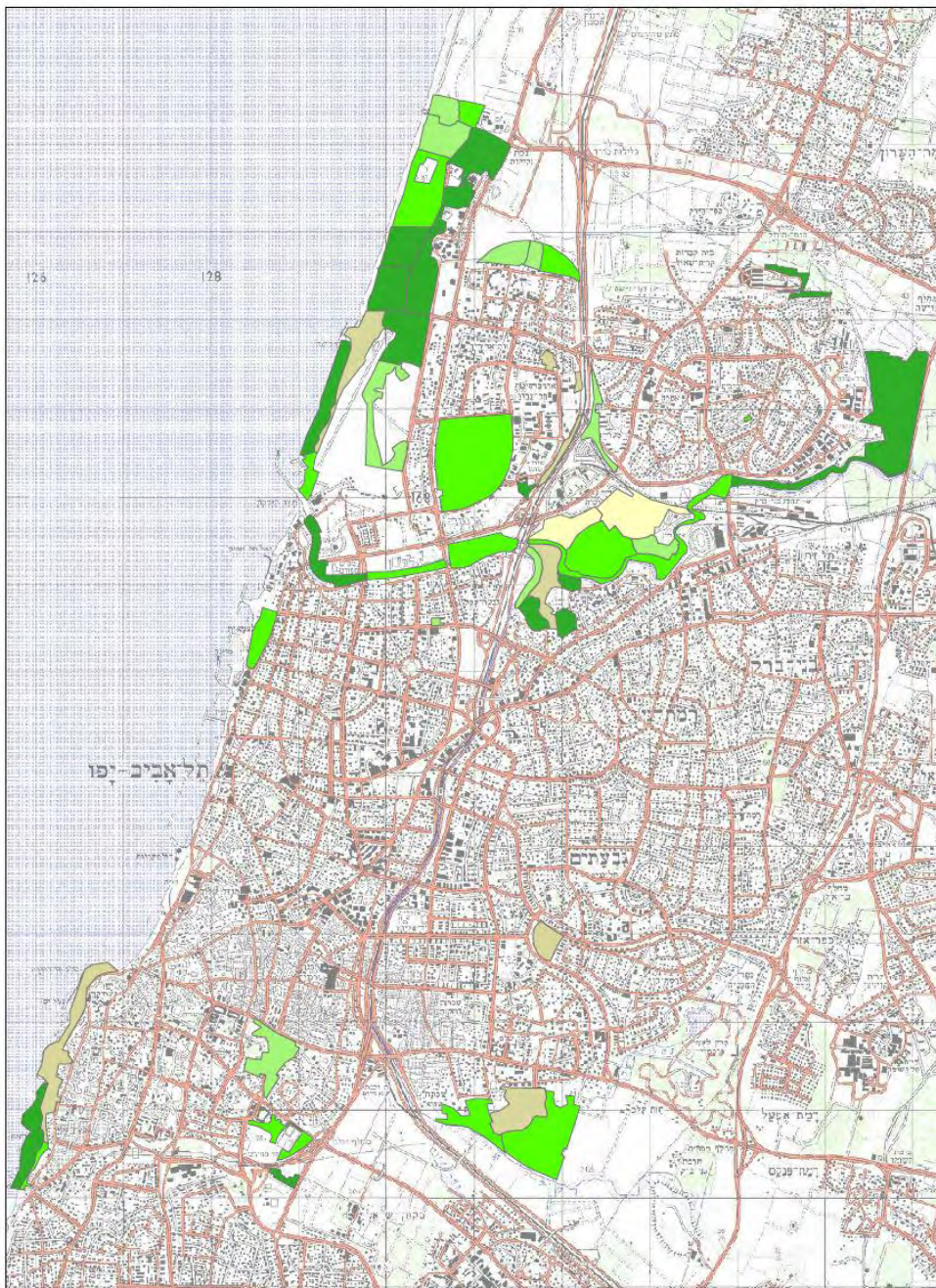
טיפול ושיחזור אתרי טבע עירוני

3	פארק ירקון בור	שדה בור	3	9	4	9	16	10	15	ירוק פתוח	66
14	נחל ירקון מקטע ספורטק	נחל איתן	2	9	4	9	12	10	20	ירוק פתוח	66
39	גבעת עליה	בור, כורכר מגונן, חוף	3	9	4	9	8	10	20	ירוק פתוח	66
50	תל גיבורים	לח, כורכר, מופר	3	9	4	9	12	8	20	ירוק פתוח	65
29	אפקה מזרח	בור חמרה, ערוץ בור, נטוע	4	9	6	9	8	8	20	ירוק פתוח	64
52	רמת אביב א'	חורשה, מגונן	1	3	10	3	8	6	20	ירוק פתוח	63
27	הצוק צפון	חולות, מצוק, חוף ים	3	9	4	9	12	8	15	ירוק פתוח	60
28	הצוק מנדרין	חולות, מצוק, חוף ים	3	6	4	6	12	8	15	טבעי פתוח	60
51	פארק החורשות	בור, מגונן	3	6	8	6	12	6	15	מגונן	59
17	שדה דב דרום	חולות וחמרה, מופר	3	9	6	9	8	8	15	ירוק פתוח	58
33	תל נוריה	כורכר	5	12	4	4	8	2	20	ירוק פתוח	57
16	גן העצמאות	כורכר, מגונן	2	6	4	6	8	4	20	מגונן	53
30	אפקה מערב	בור, חמרה, נטוע	3	9	4	9	4	8	15	ירוק פתוח	52
31	אפקה מרכז	לח בור, קרקע כבדה, ערוץ, נטוע	3	9	4	9	4	8	15	ירוק פתוח	52
11	נחל איילון	נחל איתן, מופר	3	6	2	6	8	8	15	ירוק פתוח	51
19	חוף תל ברוך	שרידי מצוק וחוף ים	2	6	4	6	8	10	10	ירוק פתוח	49
4	פארק ירקון אגם	מגונן, אגם מלאכותי	2	3	2	3	12	6	10	מגונן	49
10	ראש ציפור	חורשה, בור	2	9	4	9	4	10	10	ירוק פתוח	48
34	רפידים	בור, כורכר, מגונן	3	9	4	9	4	4	15	ירוק פתוח	48
38	מדרון יפו	בור, כורכר מגונן, חוף	2	6	4	6	12	6	10	ירוק פתוח	48
47	פארק בגין אגם	בור, מגונן	2	3	2	3	15	6	10	מגונן	46
35	מורדות האוניברסיטה	כורכר, בור, נטוע	3	9	4	9	4	4	10	ירוק פתוח	43
41	גן יד לבנים	כורכר, מגונן	2	6	4	6	4	2	15	מגונן	39
6	פארק ירקון מדשאה אגם	מדשאה	1	3	2	3	12	4	5	מגונן	36
5	פארק ירקון חורשה צפונית	חורשה מגוננת	2	3	2	3	12	2	5	מגונן	35
48	חורשת בון	חורשת איקליפטוס	3	6	2	6	4	4	10	מגונן	35
49	גן קרטל *	מגונן, חמרה	2	3	2	3	8	4	10	מגונן	35
37	פארק אידיט וולפסון	אגם מלאכותי, מגונן	1	3	2	3	4	4	10	מגונן	33

תרשימי אתרים על בסיס קריטריונים שונים:

1. קישוריות
2. בתי גידול ייחודיים
3. חלוקה למקבצים







3. דרכי פעולה

- מטרות ויעדים עירוניים ביחס לטבע עירוני –
- טבע עירוני בהקשר תכנון העיר – תכנית המתאר –
- סדרי פעולות ואחראיות הגופים העירוניים בהליכי התכנון והביצוע
- הנחיות להכנת מסמכי טבע עירוני בשלבים שונים:
- תכנון – מסמך מדיניות, תכנית מפורטת, נספח עיצוב עירוני - קיים
- היתר - קיים
- אחזקה וניהול – *בהכנה*
- ניטור - *להשלמה*
- הנחיות ספציפיות מחייבות לאתר – שימור רצף, שימור בית גידול לח, אזור חיץ וכד'
- הנחיות כלל עירוניות: מינים ייחודיים, מינים פולשים
- חינוך והסברה
- קביעת סדר עדיפויות לשימור ושיקום אתרי טבע עירוני – קיים

המטרה:

עיריית תל-אביב תפעל לשימור, טיפוח ושיחזור הטבע העירוני בתחומה, מתוך ההכרה בחשיבותם של ערכי הטבע העירוניים כחלק בלתי נפרד מסביבת החיים העירונית ותרומתם לגיוון הנוף העירוני ושיפר איכות החיים. זאת באמצעות גיבוש כלים וכללים סביבתיים, תכנוניים וממשקיים.

היעדים:

- אפיון, סקירה ומיפוי של אתרי טבע עירוני בתחומי העיר – סקר טבע עירוני
- ניתוח האתרים ביחס להיבטים אקולוגיים וסביבתיים ויצירת מדרג בהתאם
- קביעת הוראות ונהלים לתכנון, פיתוח וממשק באתרי הטבע העירוני
- קביעת סמכויות עירוניות לקידום טבע עירוני ברמות הפעולה השונות: תכנון, בקרה, ביצוע, ניטור, טיפוח, חינוך וקהילה.



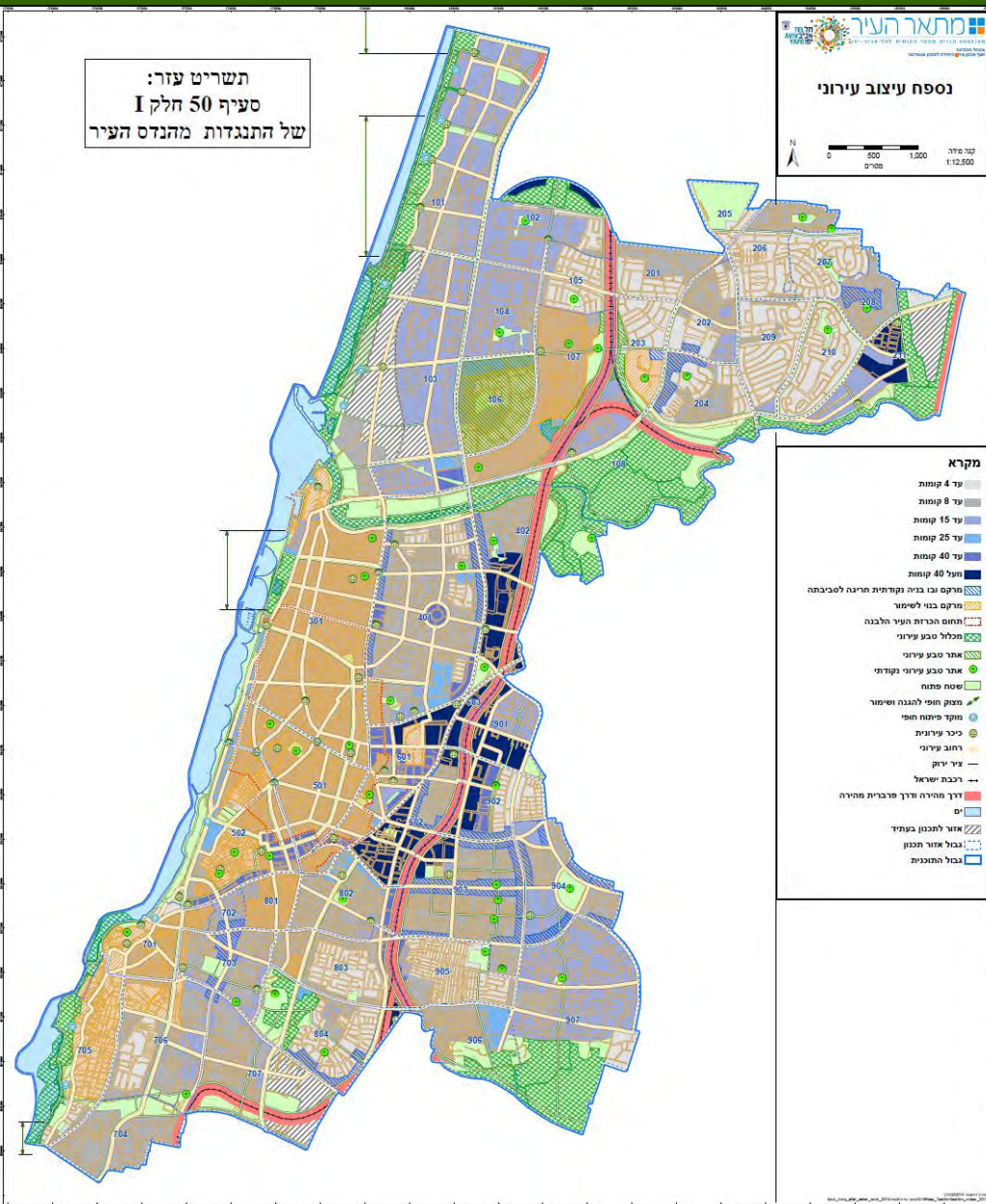


עיריית תל אביב-יפו
מזרח תל אביב
הרצליה לנגבן אסטרטגי

תכנית המתאר תא/ 5000

טבע עירוני בתכנית מתאר תא/5000

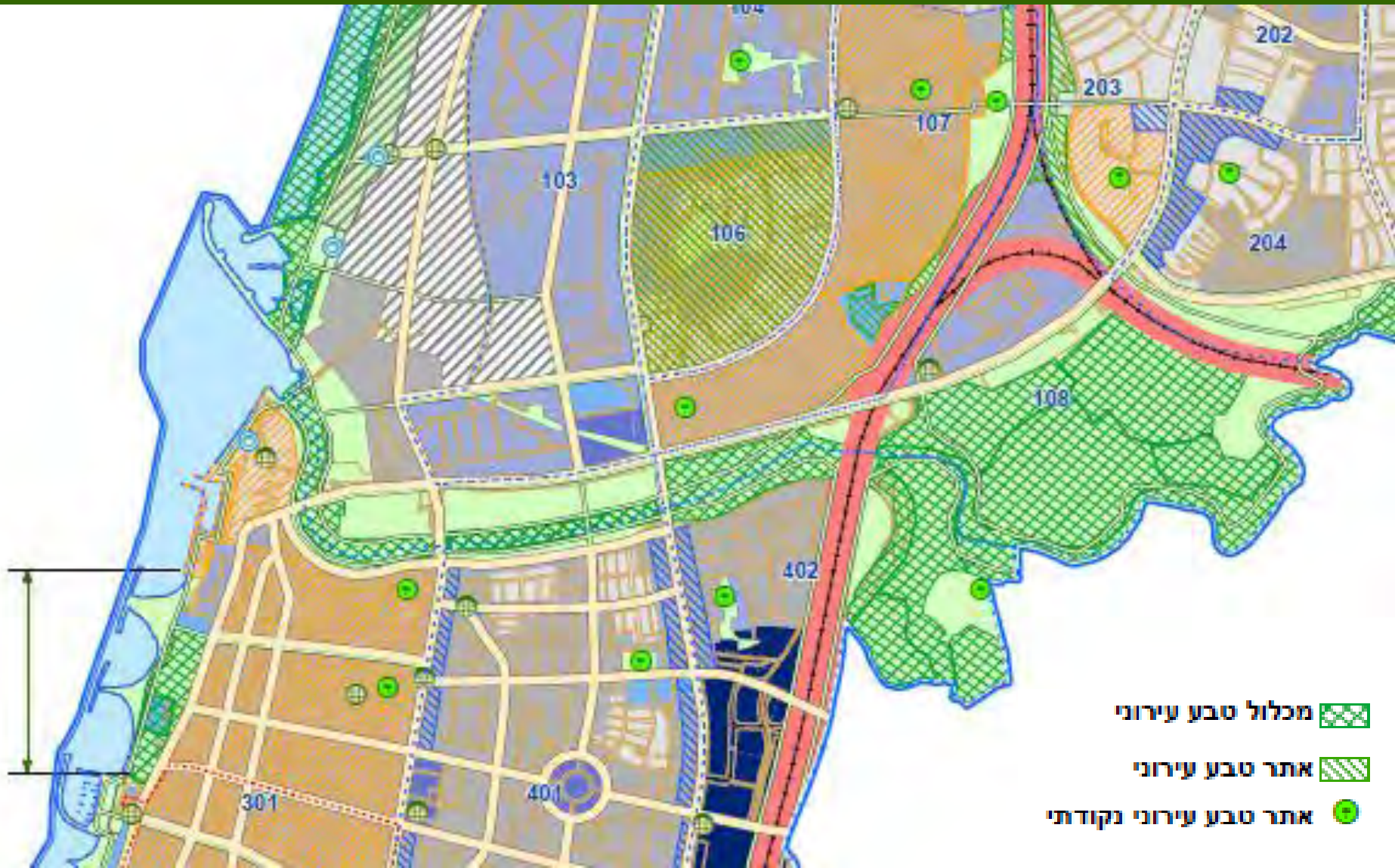
תשריט עיצוב עירוני –
 מכלולי טבע עירוני, אתרי טבע עירוני
 ואתרי טבע עירוניים נקודתיים



טבע עירוני בתכנית מתאר תא/5000

תשריט עיצוב עירוני –

מכלולי טבע עירוני אתרי טבע עירוני ואתרי טבע עירוניים נקודתיים



הוראות התכנית

- אתר טבע עירוני או אתר טבע נקודתי
 - הפקדת התכנית כפופה לבדיקה תכנונית מוקדמת
 - הבדיקה תבוצע לאחר ביצוע סקר משאבי טבע.
 - הבדיקה תפרט את ערכי הטבע ותמליץ על אופן התייחסות אליהם.
 - אם הוגדרו בבדיקה המקודמת ערכי טבע עירוני, התכנית תכלול:
 - הגדרת ערכי הטבע
 - הנחיות לשמירתם
 - הזדמנויות להשבחתם או ליצירת ערכי טבע חדשים
 - במקרה של פגיעה, מנגנוני פיצוי ויצירת חלופות.

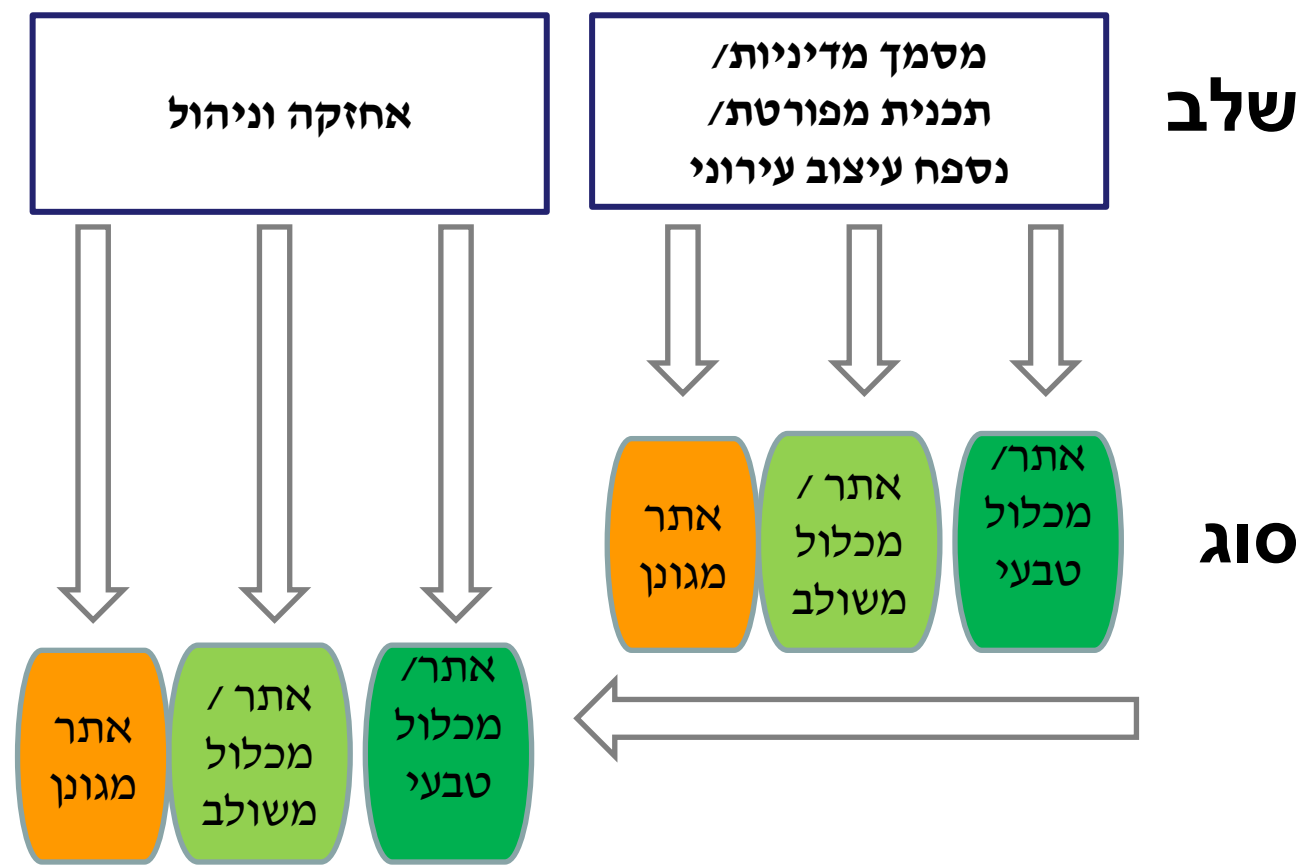
הוראות התכנית (2)

- מכלול טבע עירוני
 - כל ההוראות לעיל
 - אפשרות לדרוש הכנת מסמך מדיניות, שיכלול:
 - זיהוי בתי גידול טבעיים, מערכות אקולוגיות ואיזורים בעלי פוטנציאל שיקום.
 - אי פגיעה במגוון המינים
 - פיתוח תשתיות המקיימות מערכות טביעות וטכניקות בנייה ידידותיים לסביבה.
 - הגדרת איזורי חיץ
 - חיבוריות ורציפות בין בתי גידול טבעיים בתוך המכלול ובין מכלולים.
 - הנחיות להכנת תכנית ממשק שתפרט דרכי ניהול וניטור.



מסמכים לשלבי התכנון שונים

נספחי טבע עירוני בשלבי התכנון השונים



ראשי פרקים - תכניות בניין עיר והיתרים

אתר או מכלול טבעי או ירוק ראשי פרקים (1)

תאור המערכת האקולוגית בתחום התכנית ובמרחב (בהווה ובעבר, ככל שניתן)

- בתי גידול
- יחידות צומח
- מינים ייחודיים
- בעלי חיים
- אתרי פעילות

קישוריות ומסדרונות אקולוגיים

- מיקום ברצף השטחים הפתוחים – שמירה/יצירה של רצף פתוח
- מעבר בעלי חיים
- חיבור לשטחים פתוחים

אתר או מכלול טבעי או ירוק ראשי פרקים (2)

ניתוח ערכיות

- מצב המערכת האקולוגית
- הערכת ערכיותם של בתי הגידול בתחום התכנית
- חשיבות יחידות הצומח
- ערכיות וחשיבות השטח במערך הרצף הפתוח ומעבר בעלי חיים
- הערכת מוקדים בעלי חשיבות נקודתית – אתרי פריחה, אזורי קינון וכד
- מפת ערכיות ומוקדים אקולוגיים רגישים
- הערכת ערכיות ברמה הארצית וברמה העירונית

אתר או מכלול טבעי או ירוק ראשי פרקים (3)

בחינת השפעות התכנית

- תאור התכנית המוצעת – ייעודים, שימושים, בינוי ותשתיות
- פוטנציאל שימור בתי גידול חשובים וערכי טבע
- אופן ההשפעה של התכנית המוצעת – פגיעה ישירה, פגיעה עקיפה פגיעה מרחבית
- השפעה על מסדרונות אקולוגיים, רצף שטחים פתוחים ותנועת בעלי חיים. במכלול – חיוב ביצירת רצף אקולוגי/ירוק מרחבי
- המלצות למניעת פגיעה וצמצום השפעה שלילית על המערכת האקולוגית
- המלצה ליישום עקרונות טבע עירוני בתחום התכנית
- המלצות להוראות התכנית ולשלב היתר הבניה
- פיצוי סביבתי

פרק נופי

הצעה לסדר עדיפויות לשימור ושיקום אתרי טבע עירוני

- נחל פרדסים
- גבעת עלייה
- פארק בגין
- גבעת נפוליאון
- שלולית המכללות

החברה להגנת הטבע מבקשת להוסיף את בריכת החורף
שליד צומת חולון

